Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 15 (503). Неділя, дня 14. квітня 1929. Рік XI.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ

За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовлюючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ДОБРА НАУКА.

Наші соціялісти ріжної масти проповідують нашим несвідомленим селянам і робітникам, щоб вони єднались з чужими селянами і робітниками, бо в тім єднанню їхня доля. Тому то і на кождій соціялістичній ґазеті видніє напис: „Пролетарі всіх країн єднайтеся“!

Інакше повчають наших селян і робітників українські державники. Вони кажуть, що краща доля українських селян і робітників настане аж у своїй національній державі і тому кличем українських державників є: „Українці єднайтеся“!

Хто має слушність — українські соціялісти чи українські державники? На це питання кождий *свідомий* український селянин і робітник має готову відповідь, а саме що слушність мають тільки українські державники.

„Пролетарі всіх країн єднайтеся“! — кричать наші соціялісти. А проти кого? — запитаєте. Проти буржуазії — відповідають. І хотяй в Українців нема тої буржуазії, а самі люди праці фізичної і умової, то соціялісти, не маючи української буржуазії, цю боротьбу ведуть проти українських людий, що умом заробляють на хліб — проти української інтеліґенції. А коли хто соціялістам як на долоні викаже, що вони помиляються, відповідають, що наша інтеліґенція — це „дрібна буржуазія“, бо вона, хотяй гола як „турецький святий“, але має „буржуазні думки“. А коли ви скажете соціялістам, що прецінь та „дрібна буржуазія“ бажає визволення українського народу, то тоді соціялісти відповідають: „Е, вони хотять визволитись, щоб инших поневолити“. Досить того, що з соціялістами не договоритеся. Все їм на язиці „дрібна буржуазія“.

Хтож то наша „дрібна буржуазія“? Це наші священики, адвокати, лікарі, учителі, урядовці і нечисленні дрібні купці. Це самі ті люди, які бажають найкращої долі українським селянам і робітникам, бо як їм буде краще поводитись, то і тій „дрібній буржуазії“ буде лекше жити. І от проти тих людий, що теж тяжко працюють на кусень хліба і причиняються до розвою нашої культури розпалюють соціялісти боротьбу, юдять селян і робітників проти своєї інтеліґенції.

Хтож близчий не лиш національністю і вірою, але і душею та серцем нашим селянам і робітникам — чи той нещасний український „дрібний буржуй“, чи чужий селянин або чужий робітник? Хто терпів разом з селянами і робітниками в часі війни, хто разом з ними гнив по таборах та тюрмах? Нехай самі українські селяни і робітники дадуть відповідь на ті питання.

От маємо і на наших землях неукраїнських селян і неукраїнських робітників, але чи бодай пальцем кивне котрий з них, як українському селянинови діється кривда!? А кілько то наших робітників не має праці, кілько то нашим робітникам відіймають працю? Чи тоді чужі робітники стануть в обороні нашого робітника? Це все знають наші *свідомі* селяни і робітники і вони з таких соціялістичних кличів сміються.

Але останніми часами добру науку дістали наші соціялісти від провідника польських соціялістів Дашинського. Коли польська соціялістична партія була слаба і наставляла сак на українських робітників, тоді польський соціяліст Дашинський був не-аби-яким „оборонцем“ Українців. У віденськім парляменті він часто говорив про вільну Польщу і Україну, а в 1899 р. на зїзді соціялістів в Берні на Моравії, щоб показати свою свободолюбність, домагався в Австрії утворення окремого українського краю, де Українці булиб самі господарями. Ось як гарно він говорив: „Через створення коронного краю Галичини з двох національно ріжних і окремих областей, здавлено Українців до безнадійної меншости. Тих три і пів міліона Українців в Сх. Галичині оплачує цілу польську культуру на сході того краю. Ця культура то галапас на українськім національнім орґанізмі“. Так солодко вмів говорити Дашинський, бо це нічо не коштувало, а радість викликувало між наївними українськими соціялістами.

Але минуло 20 літ. Дашинського партія у вільній Польщі поросла в пірє — без українських соціялістів вона вже може обійтися. Вони сповнили свою службу, помогли збудувати всякі „domy robotnicze“ — отже вже непотрібні. Тому і Дашинський забув, що говорив тому 20 літ. Нині він високим достойником — маршалком сойму, і вже нині не говорить, що Українці в Галичині оплачують „цілу польську культуру на сході“. Не тільки так сам не говорить, але коли українські посли в такім дусі говорили, то Дашинський як маршалок в стеноґрафічнім протоколі вичеркав з промов українських послів ті місця, які йому як Полякови-державникови не подобалися. А коли українські посли проти того протестували, то Дашинський сказав, що він боронить „польських границь здобутих кервавою працею і віковою культурою“, хотяй ніхто з Українців і слівцем не згадував нічо про польські границі. Забув Дашинський про клич „пролетарі всіх країн єднайтеся!“ і кинув инший клич: „Поляки єднайтеся для оборони польських границь“. А коли українські посли поставили внесок, щоб Дашинському висловити недовіря, то всі польські посли обєдналися і голосували проти цего внеску. Польські соціялісти голосували разом з польською буржуазією проти українських соціялістів-радикалів.

Дістали наші соціялісти добру науку від Дашинського і його партії. Чи навчаться чого? Кривого і могила не випростує.

Але свідомих українських селян і робітників цей виступ польських соціялістів не дивує, бо вони знають, що Дашинський і його товариші є передовсім *польськими державниками*, а соціялістичні кличі в роді тих як „пролетарі всіх країн єднайтеся!“ є пустою фразою у них.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД ОГНЮ.

За австрійських часів обезпечення від огню не було примусове: хто хотів — обезпечався, хто не хотів — не обезпечався. Так само була свобода в виборі, де хто має обезпечитися, чи в тім, чи в иншім товаристві. Таких товариств обезпечень було багато і кожде старалося як найкраще обслужити обезпеченого члена т. є. визначувати як найнизчі премії, а на випадок пожару як найсправедливіще оцінити шкоду. І мусіло так кожде асекураційне товариство поступати, бо як поводилось інакше, то про него ширилась кепська опінія і члени покидали його, шукаючи такого товариства, що давалоби кращі умовини обезпечення.

Кождому з наших селян відомо, що найкраще обслуговало своїх членів українське товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові. Оперте на засаді кооперативної взаїмности, воно не шукало надмірних зисків, тільки старалось нести поміч обезпеченим т. є. давати їм як найкорисніщі умовини при обезпеченню будинків, збіжа, худоби і инших движимостей. Тому в нашім „Дністрі“ обезпечались не лишень українські селяни, але і селяни польські, а навіть жиди. „Дністер“ при тім орґанізував огневі сторожі, закуповував для них пожарничі приладди, як сикавки і т. д., давав хліб соткам урядовців і аґентів. Крім того поважні квоти давав „Дністер“ на добродійні і культурно-освітні цілі.

За польських часів законом заведено асекураційний примус. Це не було зле, бо у нас багато людей, які не хотіли асекуруватися і через те на випадок пожару ставали жебраками. Але лихо того закону в тім, що він зніс свободу вибору асекураційного товариства. А саме польський уряд оснував державний заклад для огневого обезпечення „Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych“ (ПЗУВ), котрий обовязково обезпечує всі будинки і тільки третину вартости будинку можна забезпечити в приватнім товаристві, на приклад в „Дністрі“.

Цей закон дуже некористний для селян, бо ПЗУВ визначує такі премії, які йому вигідні і підвищає їх, коли йому цего потрібно. Нема отже конкуренції. Та найгірше справа мається з виплатою відшкодовань. Тому є загальне нарікання селян, а сенатор п. М. Кузьмин на засіданню сенату д. 6. березня так говорив про цей ПЗУВ:

„Повшехни Заклад Убезпечень Взаємних“, вводячи в життя загальне обезпечення всіх будинків, перевів перед тим через своїх делеґатів поміри, оцінив кождий будинок зокрема і на тій підставі стягав безглядно і безапеляційно, під примусом, асекураційну премію. Після пожежі делеґатом того закладу визначує відшкодовання для українського селянина лишень у висоті 1/6, а найвище 1/4 дійсної шкоди. Маю тут документи, які говорять самі за себе. Отся подія, про яку скажу, є одною зі щоденних явищ: 25. квітня 1928 року в селянина в Озірній, Івана Волошина, згоріла хата, заасекурованна на 2000 зл. Повітовий інспектор закладу признав відшкодовання у висоті 200 зл., а по довгих торгах підніс до 409 зл. На зажалення, внесене до Закладу Обезпечень в Тернополі, признано погорільцеви 527 зл. Бачучи, що тою дорогою не дібється відповідного відшкодовання, пошкодований погорілець зажадав рішення полюбовного суду. Зібраний врешті полюбовний суд, котрого суперарбітром був делеґат Повітового Виділу в Золочеві, рішив, що пошкодованому належиться 1130 зл. „Повшехни Заклад Убезпечень“ листом з дня 17-го XI. 1928 р. Ч. 612 повідомив пошкодованого, що не погоджується на рішення полюбовного суду і відсилає доходити своїх прав в дорозі судовій; передтим однак запропонував підвижку до 624 зл., а потім до 799 зл. Минає рік від дня пожежі, а справі відшкодовання не видно кінця. Зазначую, що це не є якийсь вибраний факт, можу навести більше таких подібних випадків. І колиб так поступала приватна інституція, то мусілаби вона сама себе зліквідувати, а польська держава взяла в монополь приватне майно українського селянина, наражаючи його в додатку на цілковиту руїну на випадок пожежі“.

Таке то діється тепер з обезпеченням. Тому українське селянство мусить домагатись свободи у виборі товариства, де асекурувалоби своє майно, от нпр. в „Дністрі“. Тожє домагаймось на вічах від наших послів, щоб розпочали відповідну акцію в соймі. Поки-що кождий свідомий український селянин повинен бодай 1/3 свого майна заасекурувати в нашім Тов. взаїм. обезпечень „Дністер“ у Львові.

Важна справа.

Незадовго засядуть всі укр. родини до великодного стола. Серед взаїмних бажань кращих часів будуть радуватись. Не диво! З-давен-давна обходив і обходить наш нарід Великий День Христового Воскресення, як одно з найбільших свят. Настрої, почування й думки, можна легко вичитати з прегарних забав і гаїлок, що так гарно символізують безтурботну радість і веселість загальну.

Придивляємось тим забавам і радіємо з тими, що їх виводять. Та коли поглянемо в другий бік святкування Великого Дня, лице омрачується смутком і в святочному настрою чути скрегіт дисонанс. Тут маю на думці наші гостини і прийми. Гостинність — то знана прикмета нашого народу. Зайдіть колинебудь до укр. родини, а вже вас не пустять, щоб не прийняти „чим хата богата“. А щож говорити про свято, до того ще про Великдень. Краще не тратити слів, бо випроситись не сила.

Та це ще пів біди. Але ціла біда, а до того велика в тім, що всякі наші гостини й хрестини свята й празники і т.д. не обійдуться без горівки. То є правилом. Навіть найбіднійший господар не забуває придбати хоч пів літри того, що „язик розвязує, гумор наганяє“ без чого „свято — не свято“.

І пють наші люде і свята „весело“ проводять. Викидають тяжко запрацьований гріш і кривдять себе й свої родини. Біднійші віднимають своїм дітям хліб з уст, а богатші міркують, що їм нема інших обовязків поза власним обійстям. Маленький і далеко не точний рахунок переконає нас, кілько менше більше коштує нас горівка, яку без застанови і пожитку пропиваємо лише в часі Великодних свят. Приймім, що на 7 міліонів Українців на Західних землях, є тільки оден міліон родин. Дальше скажім, що кожда родина видала на алькоголь на свята лише 3 зл. Вислід очевидний — 3 міліони викидаємо. За те „крашанка“ для „Рідної Школи“ принесе кілька тисячів.

Лице паленіє зі стиду, що так поступає народ, якого тисячі сиріт без хліба, сотки інвалідів без опіки, а незчислені маси безробітних дармо витягають руки по працю. Інші богатші народи, як пр. в Америці зрозуміли страшне суспільне нещастя, яке криє в собі на вид невинна, а в дійсности отруйна горівка. Тому там не вільно, ні виробляти, ні продавати алькоголю. Не диво, що Америка головним банкиром світа, зовсім природно, що в Америці не мають поняття про таку безпросвітну нужду, голод й холод, які є постійними гостями по наших селах. Американці свій добробут і культуру завдячують підприємчивости і здержливости від алькогольних напитків.

Не те ми — народ пролетарів і бідаків. Замісць всіми силами направляти свої рідні злидні — ми немов дітваки без застанови, кидаємо грубі міліони на те, що ніякого хісна не приносить. Навпаки спричинює незчислимі втрати моральні і матеріяльні.

Крайна пора звернути з дотепершної дороги. Кому добро народу нашого на серці — нехай доложить старань, щоб край наш вкрився кружками „Відродження“ і брацтвами тверезости. До клича „В освіті і кооперації“ додаймо „і тверезости наша будучність“. — *Ярослав Чума.*

Громадяне! Чи Ви відсвяткували вже в своїм селі 60-ліття „Просвіти“? Коли ні — то найвищий час його відсвяткувати!

Ярмаркова язва.

Завелася по наших ярмарках така поведінка, що як наш чоловік виведе худобину або безрогу на ярмарок, то його окружає відразу хмара всяких згінників і факторів і вони змушують селянина продати свою кервавицю не по такій ціні, якаб належалася, а по такій, яку самі хочуть.

Хто мав нагоду приглядатися ярмаркови — тому мусіла відразу впасти ця язва в око. Згінники з безличним виразом лиця, з грубезною палкою в руці — чіпаються кождого селянина, що тільки покажеться на торговиці і раз вчіпившись, не покидають його, хиба, як вже запевняться, що він не має нічого на продаж, або як вже його оциганили.

Вони — ті темні духи — підступають до селянина і звичайно за коровицю, ялівку, теля або порося дають таку ціну, що просто смішно. А коли селянин слушно обурюється, то його висміють, окленуть та назвуть такими всякими словами, що їх і повторити сором — а густо-часто й побють. Якжеж селянин стане на торговиці — то його ця голота пильнує і хто тільки наміриться до нього — відкликують того на бік тай беруть в свою опіку, аби він не дав більше — як вони.

І врешті селянин, нераз до продажі худобини чи безроги змушений потребою гроша — приневолений, вистоявши кілька годин на спеці або студени, одержавши силу проклонів та лайки, віддати тій голоті свій дорібок за песі гроші.

Язва та в останних роках зросла і хоч селянство розу-

міє, що їй требаб поставити конець та що нарешті часби тих напасників післати туди, куди їм належалоб, то якось досі ніхто не зацікавився тим, в який спосіб лихови зарадити.

До війни були у нас проби вирвати селянина з рук тої банди при помочі „Т-ва для збуту худоби“ у Львові — по війні товариство те припинило свою діяльність і село більш, як коли, опущене та споневіряне під тим оглядом.

Поляки вже в тім напрямі деякі кроки поробили, заложили „Синдикат для збуту худоби і безріг“ і він старається не дати визискати селянина згінникам та посередникам.

Часби, щоб і „Сільський Господар“ зайнявся тою справою, щоб селянська кервавиця не йшла за щобуть в чужі руки.

По містах повинні бути заведені ваги та визначувані ціни за 1 кільоґрам живої ваги кождого товару, а поліція в разі потреби, повинна забезпечити селянинови його честь, його здоровля і його доробок від нападів.

Наш селянин чейже платить податки, платить всяке рогаткове, постоєве і т. д. Чи за це не має він права жадати від держави та від маґістратів охорони для себе та для свого добра і бодай тільки вимагати, щоб йому за його працю віддали належне?

Дописи.

Жукотин, пов. Турка. Наше село не є так темне і дике, як подав до часопису Укр. Голосу з дня 10|3 29 Ч. 10 (498) якийсь там зайда. Ще перед війною заложили у нас Читальню „Просвіти“, а навіть і склеп був громадський В часі війни то все було понищене. А зараз по війні в 1924 р. скликали ми загальні збори і вибрали головою Читальні о. М. Вільчанського, але тодішний виділ нічо не робив і читальня два роки спала. Але в тім блаженнім сні ще і 10 долярів видано, котрі прислали нам із Америки наші земляки — на відбудову. Виділ читальні до нині не вирахувався з тих грошей, хотяй уже і філія Просвіти в Турці пригадувала. Бувший голова не може собі пригадати точно, де їх видав, знає тільки, що купив 4 klg. цвяхів тай півтора дошки на відбудову Читальні і на то квітів нема. І так булаби Читальня ще далі спала, якби 1926 р. не вибрали головою Читальні господаря Гриця Макаришиного, котрий взявся до діла як Бог приказав. Він відреставрував одну салю так, щоби члени мали де зійтися, — а инші кімнати віднаймив Петрови Будз, котрий запровадив склеп приватний. Вже Читальня в нас піднімалася, але з початком 1927 р. вибрали головою Читальні знову о. Духовного. Та до того прийшло, що мусіли ми в половині року скликати надзвичайні загальні збори бо о. Духовний зараз заказав читати часопись „Український Голос“. На зборах вибрали головою знову порядного господаря Д. Л. котрий веде Читальню знову до людей, нарізали дощок і з початком весни покриют новим дахом, як Бог приказав. А той, що називається Мaхо, най не подає більше в часописи неправди і най не пхає свого носа до чужого проса... — Читальник.

Більче золоте, пов. Борщів. Живе в нас в гарних палатах князь Павло Сапєга і має безліч урожайної землі. Та він не вглядає в те, як господарять його секретарі та „жонци“. А вони поступають з людьми так, як за панщизняних часів. Між ними є і один Українець, ніби й патріот, але з людьми поводиться не як патріот. Богато далобися про те сказати. Є і такий, що людий послідними словами називає, ба бідних форналів бє по лици. А як котрий форналь загубить льоник від воза, то цей панок при розділі збіжа все обірве в троє. Здалобися, щоби князь Сапєга вглянув в ту справу та заборонив так знущатись над людьми. Та цего мало. Наші діячі повинні вже раз занятися орґанізацією двірської служби і сільських робітників. Просимо провід УНДО-а у Львові і в Борщеві, щоби занялися долею покривджених, щоби люди не нарікали, що УНДО забуває про них. Хай приїде хтось до нас з Борщева, як це роблять инші пол. орґанізації. — Правдолюб.

Корчин, пов. Сокаль. 30 літ тому назад наше село було взором для цілої Сокальщини. Побудовано тоді тут громадський дім, де люди сходились, читали часописи і книжки та давали театральні вистави. В часі війни все заснітилось. Господарі і парубки тиснулись до коршми і витирали там жидівські лавки. Що-йно за намовою А. Солдата і І. Яцишиного в р. 1926 відограно песу „Нещасне Кохання“ а вслід за тим основано у нас читальню стараннєм С. Гуменюка, котрий примістив її у своїм домі. Село пробудилось, зачалась праця. Але лихо не спить. Завдяки ворожій аґітації повстав у нас религійний роздор, який поділив село на два ворогуючі табори: православні — „старо-русини“ і католики-Українці. Незгода спинила всю культурну і економічну працю в селі. При виборах до ради гром. також поділ — Українці дістали 20 радних, а москвофіли також 20. Щирими Українцями і відповідними на становище війта і заступника видавались п. С. Мельник і С. Марцинюк. Вони обіцяли, що як їх виберуть, то допоможуть вибудувати читальняний дім і кооперативу та молочарню. Тому свідомі громадяни всіх сил доложили, щоби їх вибрати. Але щож? Вже 9 місяців війтують і обіцянки не сповняють. За то попідвисшувано пенсії війтови і заступникови. В буджеті ухвалено і освітлення для поліції, але на читальняну бібліотеку нічо. По засіданню, громадські батьки в однім були згідні, бо і католики і православні пішли на могорич і пили брагу, звану горівкою. Навіть оден наш кооператор мачав в тій бразі свій писок. Лишень 7 радних не пішло на хапатню. Таке то в нас. Час вже найвищий опамятатись, дати приклад селови і прогнати корчму з села. А п. начальника просимо, щоб сповнив свою обіцянку.

Нелішковичі, пов. Ярослав. Наш о. парох щиро бажає піднести наше село, але з нашими темними людьми годі дійти до ладу. Удалось вправді заложити кооперативу „Згода“, але з асекурацією худоби, яку хотів у нас о. парох зорґанізувати, не повелось. Перед пяти літами був у нас спір між двома священиками (теперішного пароха ще тоді не було у нас) і ця зневіра до священиків лишилась до нині. Тому в нас через якийсь час і дяка не було, про що писалось недавно в „Укр. Гол.“ Але тут не вина нашого священика. Він працює, як може, щоб наші села зближити до культурних сіл. Може з часом таки наші люди прийдуть до голови по розум і підуть за своїм о. духовним, який їм тільки добра бажає.

З Польщі і про Польщу.

Польський премієр Бартель подався до димісії. Цеї димисії ще не приняв президент держави і аж за тиждень виріšиться, чи Бартель лишиться при своїм уряді, чи піде геть. Кажуть, що провідники пілсудчиків поділились тепер на два гуртки. Оден гурток є за тим, щоб уряд з соймом бавився цюцюбабки та щоб через пальці дивився, як сойм брикає. До цего гуртка належить і Бартель. Другий гурток жадає, щоб соймократію (панування сойму) зломити і соймови показати пястук. От і в тім тижні рішиться, котрий гурток возьме верх, т. є. за котрим піде Пілсудський. Як побідить перший, то Бартель далі буде премієром, а як другий — то мабуть сам Пілсудський стане премієром, бо лиш він потрафить боротись з соймом.

Що чувати в світі?

Большевики святкують тепер десятиліття повстання „Комінтерну“ т. є. проводу міжнародної комуністичної партії, який проголосив смерть дотепершному суспільному устроєви. В березні 1919 р. відбувся перший конґрес того проводу і нині, по десятьох літах, комуністичний рух робить обрахунок своєї роботи за цей час. В 1919 р. та слідуючих трьох літах комунізм йшов розгінною силою і здавалося, що покорить під ноги собі усе. Та треба усвідомити собі, що йому з помічю йшла загальна повоєнна нужда і тільки завдяки тій нужді, викликав комуністичний рух заворушення на Угорщині, в Болгарії, в Німеччині а навіть в Анґлії, а також порозбивав усі партії світові, які йому протиставились, особливож партію соціялістичну. Та по тих кількох літах похід спинився. Світ пізнав руйнуючий вплив комунізму у світовій господарці, Німеччину загорнули соціялісти, в Італії настала диктатура фашистів, величезні капіталістичні спілки переорґанізувалися і пішли до наступу на Комінтерн. В Росії серед самої комуністичної партії настав розклад, почалися ухили і в ліво і в право, а в слід за тим по инших краях Европи почали топитися та зникати прихильники комуністичного ладу світа і нині їх начислюють у кождій державі кільканайцять, а найбільше кількадесять тисяч голов. Проби завести в Росії комуністичну господарку також показались оманою і довели до дідівства навіть цвитущу колись Україну, яку звали „шпихлірем Европи“, а большевики мусіли піти жебрати грошей до тих, кому виповіли війну. Так само і справа „свободи людини“ показалася брехнею і нині цілий світ бачить, як комуністи дають свободу: кричи, пиши і думай як хочеш, але проти большевиків ні, бо кулька в лоб. Усіх, що пішли з ними „як брат до брата“ веде Москва на шнурочку, як цуциків і навіть найбільші голови та верховоди „самостійних републик“ мусять цілувати чобіт Сталіна. І от брехливі большевицькі кличі стратили популярність між широкими масами так, що вже сьогодні мало таких дурнів, які готові булиб „замаїти червоними прапорами столиці Европи“. Розмах Комінтерну скорчився. Але большевики для покріплення серця в його десятиліття знов сиплють, як з рукава, промови, повно штучних парад і маніфестацій, а їхні часописи виписують на його честь похвали.— Останні вістки з большевії доносять, що теперішний її командір, Сталін, небезпечно захорував. Політика, повна гризні та небезпеки, довела його до того, що він дістав нервового розстрою та має ослаблене серце. Лікарі поручили йому виїхати на який час на Кавказ, щоб відпочати, але Сталін боїться покинути свій уряд, щоб його хто инший в його неприсутности не захопив. Минувся Лєнін, Троцького вигнали (тепер навіть вулиці, що носили назву його, казали переіменувати) а Сталін нервово хорий. Не на добро виходить большевицьким головачам їх уряд!

В німецькім парляменті є тепер аж девять партій і всі вони між собою жеруться. Теперішний уряд Міллєра опирається на тимчасовім порозумінню партії соціялістичної, демократичної, народньої і центрум католицького і наразі тому має той бльок у парляменті більшість. Але розбіжність інтересів між поодинокими партіями, що належать до того бльоку, готова його кождої хвилі розсадити, бо як тільки одна партія виступить з бльоку, то бльок не буде мати більшости і уряд мусівби провалитися. Народна партія ввійшла до теперішного уряду тільки тому, щоби Штреземанови дати змогу вести далі політику заграничну і він тільки тримав її при бльоку. Тепер Штреземан думає уступити з міністерства, а тоді і його партія виступилаб з уряду і уряд не мавби більшости у парляменті. Окрім цього центрум католицьке і соціялісти воюють зі собою за справу навчання религії у школі і знову католики хочуть виступити з уряду. Якби теперішний уряд уступив, моглаб повстати більшість з партій націоналістичних — але і вона натрапляє на труднощі. Демократи до тої більшости не приступилиб, а католицьке центрум, яке складається з робітників, теж перейшлоб на противну їй сторону, бо німецькі націоналісти роблять їм деякі обмеження. І тому не дуже то певне, чи взагалі можлива яка більшість національна. Ще більш неможливою є утворення більшости з партій соціялістичних, бо серед самих соціялістів є такі, що спілки з комуністичною партією бояться і соціялістична партія через те розлупилабся на дві: прихильну і неприхильну комуністам. Отже, як бачимо, ні в кут ні в двері. Очевидно така кріза парляменту виробляє Німеччині погану славу за границею і її починають уважати за слабу державу. І тому націоналісти з Ґуґенберґом на чолі — носяться з заміром проголосити диктатуру т. є. віддати владу одному чоловікови.

Анґлійські вибори зацікавлюють цілий світ. Три великі партії анґлійські розпочали аґітацію за своїми кандадатами повним ходом а відомо, що від виграної тої чи сеї партії залежить не тільки зміна і напрям праці уряду в самій Анґлії але й почасти уклад цілого світа, бо Анґлія в ньому грає на першій скрипці. Очивидно, що найбільшу та найсильніщу аґітацію веде теперішна урядова партія консерватистів. Але й лабуристи й лібeрали також ведуть передвиборчу роботу, скликають віча, розкидають відозви і тд. Консерватистам приходить це легко, бо вони мають поміч від уряду, щось так, як недавно „одинка“ — а лабуристи сподіються, що вони також зєднають собі богато виборців вже хочби длятого, що виступають проти війни та політики зброєння теперішного уряду. Лібeрали зноваж, хоча наразі вони є найслабшою партією — то все таки мають надію, що вони здобудуть таке число мандатів, що з ними мусять увійти в спілку або лабуристи або консерватисти, як схочуть мати більшість. Консерватисти не мають популярности через те, що зразили собі Америку анґлійсько-французським морським договором і щоби підлеститися широким масам вже тепер заводять ріжні зміни в уряді та видають закони, що зменшувалиб безробіття. Анґлійські виборці бояться також лабуристів, бо — мовляв — вони большевики і готові допровадити Анґлію до того, до чого соціялісти допроводили Росію. А лабуристи обіцюють богато всякого блага людям на той випадок, якби виграли при виборах — от пр. віддати всі копальні в такі руки, щоб з них дохід ішов на загальні цілі. Так отже виборча боротьба в Анґлії є остра, бо тут ходить о владу над Анґлією і світом.

Америка має богато неприємности і то через... горівку. Америка давно має у себе заказ продажі і виробу горівки, а від коли Гувер президентом, боротьба з нею ще загострилася і пачкарів горівки, які за грубі гроші і сушею і морем довозять ту отрую до краю — немилосердно переслідують. При своїх берегах Америка удержує поліційну фльоту, бо пачкарі потворили величезні товариства і мають навіть пароходи, які Американці ревідують а вразі непослуху топлять. От така саме справа сталася при кінці березня. Американський поліційний пароплав „Алебема“,

ЯК МАТВІЙ ШТУДЕРНИЙ ВЗЯВ ІЦКА БІЛЬБАСА НА ГОЦКИ.

Сьміховинка.

Був собі на божім світі звичайний, простий мужичок, навіть Українець, називався Матвій. А що він був собі не аби-яким фільозофом, то його й прозвали Штудерним. Бувало, як що Матвій змайструє, то вже було чого послухати і на що подивитися. Він богато не говорив, але як раз втне, то так, як сокирою.

У тім самім селі проживав собі також дуже а дуже богатий жидок. Давнійше він торгував покладками, скуповував повісма, полотна, крілячі та ягнячі шкірки і т. п. річи. Ходив обдертий, обцмоктаний, обталапаний... А жінка, Рухля, то вже й нічо не кажи! Така була гидка, що й дивитися на неї було гидко. Іцко ходив день-в-день по селі за ґешефтами, а Рухля пильнувала дому і цілої копиці бахурів, а також шинкувала покрийому горівкою, яку міняла сільським парубкам за збіже, додаючи часто і готівкою. І господарські сини-парубки просто крали те збіже у своїх батьків і виносили до Рухлі. Це ділялося особливо під неділю, щоб було за що в коршмі погуляти.

Але громада і не счулася, як Іцко став великим паном. По кільканайцятьох роках своєї „роботи“ Іцко купив двір і почав рядитися по... жидівськи. Та хоч він мав вже і землі і грошей до волі, то таки не переставав хлопів викидати з їх батьківщини, скуповував, де лише міг що запопасти.

Коло нього в сусідстві, на самім роздорожу, в середині села, в найгарнійшім місци — жив Матвій зі своєю родиною. Мав лише дуже гарне обістя з городом, а більш нічо. На життя заробляв як денний зарібник. На його обістя закусив зуб Іцко, бо хотів тут всалашити свого шваґра зі склепиком. Але Матвій не хотів о тім ані говорити, ані слухати.

Аж раз випало Матвієви чогось до коршми. Дивиться, а тут є й Іцко.

— Матвійки, продай мені своє хати.

Матрієви вже було сего за богато. Щось хвильку поштудерував, а далі й каже:

— Добре, Іцку, а кілько даси?

— Матвійки, я тобі дам тільки, кільки ти само схочеш.

— Зробимо, Іцку, згоду таку: ти будеш мені платити цілий місяць ратами і зачнеш від одного ґроша...

— Ай вай! бодай ти здоров були, Матвійки! — крикнув втішений жидок.

— Нині якраз першого мая — ти даси мені 1 ґрош, завтра два, позавра штири, четвертого мая вісім ґрошів, пятого мая 16 ґрошів.... і так все подвійно аж до кінця місяця. Добре?

— Добре! — крикнув незвичайно врадуваний Іцко. Вхопив Матвія швидко за руку, прибив торг і покликав ще й сам кількох свідків, яким оба з Матвієм повторили докладно цілу згоду. На завдаток дав йому 1 ґрош і легенький, як перце, почвалав до двора похвалитися перед Рухлею, що преці раз зробив з Матвієм Штудерним добрий ґешефт.

А тимчасом свідки присіли Матвія і давай його бештати:

— Та що ти зробив, чоловіче? Ци ти водурів, ци що? Та так датися жидови піддурити, та жінку й діти висиротити?...

Але Матвій нічого не відповідав, лише злобно підсміхувався.

На другий день приніс Іцко Матвієви другу рату: 2 ґроші. Матвій сховав, подякував, тай нічо. Третого мая — несе Іцко трету рату: 4 ґроші. Матвій знов бере і дякує; четвертого дає Іцко Матвієви вже 8 ґрошів; 5-го мая — 16 ґр.; 6-го — 32 ґр.; 7-го — 64 ґр.; 8-го мая — вже Матвій дістав злотий і 28 ґр. — бо завше мав давати жидок подвійно. 9-го мая — приніс Іцко 2 зл. 56 ґр.; 10-го — вже пятку і 12 ґр.; 11 мая — десятку і 24 ґр.; 12-го — 20 злотих і 48 ґр.; 13-го — вже 40 зл. і 96 ґр.

Іцко вже троха застановився, щось його тьохнуло. Але нема ради, 14-го мая мусить дати знов рату, а тота рата вже виносила 81 злотих і 92 ґроші. Несе Іцко і пятнайцяту рату: 163 зл. 84 ґр. Матвій фурт бере гроші, ходає і дякує красненько жидкови за точність. Але жидок щораз гірше гризеся, бо рати все подвоюються. Ба, та нема ради, така була згода. Несе і шіснайцяту рату: 327 злотих і 68 ґрошів. Сімнайцятого дня заніс вже 6 соток, 55 злотих і 36 ґрошів!

— Ай вай! — кричить Рухля — що ти робиш, Іцик? А порахуйно, кілько ти вже заплатив до нині тому ґойови.

Сідає Іцко і рахує...

— У, га! у, га! Шлехт Сурине Я йому дав вже тисячу триста десять злотих і 71 ґрошів.

Не спав Іцко цілу ніч, але вставши рано, таки мусів занести рату. 18-го мая дав Матвієви тисячу триста десять злотих і 72 ґр.; 19 рата виносила 2 тисячі 6 сот 21 злотих і 44 ґр.; 20 рата — 5 тисяч 242 зл. і 88 ґр.; а двайцять першого мая Іцко вже зачав витрясати усі кишені, щоби вистарчило на рату, яка виносила 10 тисяч 4 ста 85 злотих і 76 ґр. Заплатив.

— Ґевалт! Іцине! Що ти робиш? Ти збанкротуєш! — кричала перестрашена Рухля. Сідає Іцко до стола і знов рахує...

— Ґевалт! Ґевалт! Я вже заплатив ґойови 20 тисяч 971 зл. і 51 ґр.! А завтрішна рата, то є двайцять друга, виносить тільки о один ґрош більше!

Приходить Іцко до Матвія 22 мая, платить 20 тисяч 971 злотих і 52 ґроші.

— Матвійки! Бі сі Бога! На тобі іще тоту рату і погодімся! Я тобі дало вже тільки, що за ті гроші купивби таких хат як твоя—десять!

— А шо то мене обходить — відповів спокійно Матвій — ти мене пів року конопадив, аби я тобі продав свою хату. Сам ти мене зачіпив, сам згодився... люди посвідчать і присєгнуть. Я мав таку згоду і конец!

Бачить Іцко, що нема жарту — платить дальше. 23-го мая заплатив 41 тисяч 943 злотих і 4 ґроші; 24-го — 83 тисячі 886 зл. і 8 ґр.; 25-го — 167 тисяч, 772 зл. і 16 ґр.

— Матвійки! Ґевалт! Матвійки! Я банкротую! Я позичило в банку, в однім, в другім! Бі сі Бога Матвійки, що ти робиш! Змилуйся надімною!

— А шо мене обходить! Я мав таку згоду і конец!

Нема ради, треба платити, бо така була згода. Продав Іцко збіже, продав ліс, коні і геть, що лиш було, а платить дальше. Двайцять шеста рата виносила 335 тисяч, 544 зл. і 32 ґр.; 27 рата — 671 тисяч, 88 зл. і 64 ґр. Іцко продав один фільварок, другий а платить. Двайцять осьмого мая назбирав ще на рату, яка виносила вже 1 міліон, 342 тисячі 177 злотих і 28 ґрошів. Продає Іцко і великий двір— не було ради, бо адвокати і суд і всі люди йому говорили, що нічо не випроцесує, бо така була згода і конець. Свідки жиють, посвідчать, що Іцко так згодився. Приходить Іцко до Матвія!

— Матвійки, Матвієчки, Матвійцунє моє любе! Даруй ми вже решту, я вже і двір продав і камінеломи продав і всі ліси продав...

— А шо мене обходит! Я нічо не знаю! Я мав таку згоду і конец! Ше маєш мені дати тих три раті, тай відчіпися від мене, щезни!

Заплатив Іцко 29 рату: 2 міліони, 684 тисячі 354 злотих і 56 ґр.: заплатив і 30 рату, а то: 5 міліонів, 367 тисяч, 709 злотих і 12 ґр.

— Матвійцунцунчики! Я вже продало копальню воску в Бориславі! Матвійцунусунечки солоденький! Я вже таки направду банкрот!

— Ше одну рату, тай йди собі до кротного! — вівповів Матвій.

Даруй життє!

— А шо мене то обходит! Я мав таку згоду і конец!

Продав Іцко і копальні нафти в Бориславі і ваплатив Матвієви останну рату 31-го мая: десять міліонів і 737 тисяч злотих, а решту, яка Матвієви належалася, а то: 418 злотих і 24 ґрошів — то вже Рухля видерла від Іцка і сховала десь під бебехи.

— Лиши Матвійки, хоч тільки, аби було з чим поїхати до Арґентини, бо тут вже нема що робити з ґоями.

— А, ні — відповів поважно Матвій—ти жидуню, маєш ше маєток!

— Яке маєток? — питає цілком вже отупілим і божевільним голосом Іцко.

— А мою хату. Таж ти її купив, за неї заплатив, як Бог приказує — вона твоя.

— А жиби тобі бебехи виліз! А жиби на тебе чорний рік зайшов! А жиби ти ніс зломило! — кляли усі на купу. А Матвій стиснув гроші і пішов.

— А куди так, куме Матвію? — питають люди.— Можебис хоч добрий могорич заплатив свідкам?

— Нема ніякого могоричу, йду до нашого пан-отця, хочу порадитися, можеби ті гроші пішли на яку добродійну ціль. І пішов.

А Іцко відпродав Матвієву хату за шіснайцять соток і поїхав світами. Зачувати, що в Арґентині, де є жидівська кольонія, ходить за плугом і дуже щасливий. Працює чесно на кавалок хліба і має цілком чисту совість. — О. Ш-о.

патрольоючи здовж побережа, побачив недалеко від берега велике англійське судно „Імальоне“, яке стояло, начеб то дожидаючи чого. „Алебема“ висала одного офіцира, щоби зробив ревізію. Той виліз на „Імальоне“ і зустрів там 2800 скринь з горівкою. Супроти цього заарештував цілу залогу і казав її притягнути судно до берега. Але комендант „Імальоне“ спротивився цьому і почав повною парою втікати. Почалися перегони, які тривали цілу добу. Врешті „Алебема“ дігнала пачкаря і коли він на візвання її ще раз не піддався, почала його обстрілювати. На поміч її прибув ще й другий корабель-вартівник і в двійку вони затопили „Імальоне“ у віддалі 350 км. від берега. Всю залогу заарештували і віддали до американської тюрми. Очевидно, за „топлення „Імальоне“, який плив під англійською фаною, обурено до краю Англійців і вони зажадали від Америки вияснень. А Американці відповідають: „Ми кождого пачкаря затопимо, бо він нарушує наші закони прогібіційні. А „Імальоне“ ми, ми маємо вістки, вже три роки пачкує ту отрую до нас“. Як скінчиться той спір ще не знати, бо окрема комісія при участи англійського делегата, веде слідство проти командира поліційного корабля. Але Американці далі ведуть війну з горівкою. Оноді замкнули вони в Ню-Йорку та по других містах цілий ряд домів, в яких найшли хоч під пляшки горівки. Між иншими замкнули на один рік польський „Dom Narodowy“, в якому найшли 4 гарці сивухи.

У французькій столиці Парижі, кінчаються наради в справі репарацій німецьких. По святочній перерві зібралися представники держав знов на нараду і дожидають тільки повороту делегата Німеччини доктора Шахта, який поїхав до Берліна, щоби там остаточно запитатися, кілько Німеччина може заплатити. Щи як він виїздив, просили його делегати, щоби з Берліна привіз точно означену суму, яку Німці можуть що року платити і відповідно до того скажуть державам-побідникам, чи годяться чи ні. До теперь конференція париська обміркувала тільки способи сплати та їх розділ — а в найважнійшій справі т. є. кілько має заплатити Німеччина, вона ще свого слова не сказала. Відомо, що Німеччина находиться тепер в скрутнім положенню: через сплату довгів після пляну Доса, який назначував їй що року піятьретя міліярда рати, вона і буджет має пасивний і заробітків і безробітя в неї велике. Отже натискати на неї не будуть, бо не можна — дарма, що Франція за ніяку ціну не хоче зречися того, щоб відбудувала Німеччина її знищені війною околиці а Англія, Італія і Бельгія жадають по 4 міліярди відшкодування. Якби Німеччину занадто натиснули — то вона готова проголосити себе банкротом і не буде платити нічого — отже конференція мусить з нею обходитися, як зі збитим яйцем. І хоча лютяться французькі часописи та пишуть богато про те, що Німеччина богата — то дійсність каже що инше: З голого сірака не здереш...

В Італії відбулися перед кількома днями вибори до парляменту. Ті вибори звертали на себе увагу цілого світа, бо мали вони відбутися непрактикованим ніде досі способом. Нова італійська ординація вибора домагається, щоби 10 найбільших італійських організацій, в яких є зорганізована цілий італійський народ, уложили листу з найкращих своїх представників і віддали її під розгляд Великої Ради Фашистів. Та листа обіймала 1000 кандидатів, по 100 з кождого синдикату т. є 100 рільників, 100 ремісників, 100 фабричних робітників і т. д. Велика Рада Фашистів вичеркнула з той листи ще 600 кандидатів і оставила 400 що найліпших. А тоді вже поставила перед виборців готову листу, на якій був сам квіт Італії, з запитом: Вірите тим людям і хочете, щоб вони кермували вашою долею, чи ні. І от Італійці поспішили всі до голосування і на 9 міліонів 659 тисяч уповажнених до голосування 8 міліонів 650 тисяч 740 голосів було за державною лістою — проти неї було лишень 136 тисяч 198 голосів. І тепер в Італії буде парлямент, в якому не буде опозиції.

Бельгія від давна має клопіт з Флямандцями і Вальонами, які входять у її склад. Тому, що уряд хотів з тих двох окремих народів зробити якусь осібну бельгійську націю, почали Флямандці тягнутися до Голяндії, а Вальони до Франції, до котрих є ближені мовою. Грозило отже через довший час Бельгії таке саме, як то було в Югославії. Але оце в останнім тижні виступили політики одного і другого народу із таким проектом згоди до уряду: Флямандці і Вальони одержуть окремі уряди адміністраційні і окремі школи на місце теперішних утраквістичних; в обох країнах має бути привернена частинна автономія; оба народи заперестануть агітації за відокремленням і будуть до себе відноситися прихильно. Проект цей підписали самі славні люди, між иншими і бувші міністри Дестре і Іман і мабуть уряд його прийме, бо иншого виходу нема.

Австрійський уряд з о. Зайпелм на чолі, подався несподівано до димісії. Президент республики, Мікляс, приймив її і поручив цілому габінетови урядувати аж до часу, як він підбере нових людий на міністрів. На засіданню ради міністрів уставедливлював о. Зайпль своє несподіване уступлення тим, що сойм не заладоав кількох законів, які він пропонував і не перемінив дотеперішного устрою судівництва, чого гаряче бажав премієр. Окрім того, вороги теперішного уряду вели завзяту агітацію не тільки проти його, як премієра, але й проти його духовного стану і взагалі проти всього духовенства. І от щоби зломати їх агітацію та ворогування, на яке зрештою священики нічим не заслужили, рішився він з уряду уступити.

Югославія і Греція — як то ми вже писали — віддавна ворогували зі собою, особливож за пристань Сальоніки, без котрої Югославія не може обійтися, а якато пристань лежить в межах грецької держави. Врешті і Греція і Югославія прийшли до переконання, що сварка до нічого не доведе і от перед кількома днями підписали в Білгороді між собою угоду. І хоча ця угода має тривати тільки пять літ, то Югославія тим дуже радується. На бенкеті, який з приводу підписання договору видав югославянський премієр, сказав він, що від тепер на Балкані настає спокій і Балкан творитиме спілку, щось ніби руку з пятьма пальцями, яка згорнена в кулак кождого вдарить, хто схоче з кимбудь з Балкану зачіпитися. Від тепер всі справи між обома державами і то навіть такі драпливі, як Сальоніки і Македонії, будуть рішатися мирною дорогою.

Еспанський диктатор, Прімо де Рівера, оголосив перед кількома днями комунікат, в якому заявляє, що не чується на силах дальше держати владу в руках і покидає диктатору. Очевидно, що це тільки така форма, бо Прімо де Рівера замісто ладу завів в Еспанії свою диктатуру та цій розгардіяш, що цілий край проти нього. А остарні револіції: артилерії і студентів показали йому ясно, що мовгоб настати в Еспанії, якби він при своїй владі оперся.

В Індіях зростає ворохобня проти англійської опіки над ними чимраз більше і сьогодні вона вже в загальнo народною, обіймає усі стани Індійців. Індійці виступають сьогодні проти Англії вже не в демонстраціях але палять скрізь англійські вироби та почали бойкотувати податок. Англійці в Індіях такі застрашені, що цілий день удержують по вузких густі стежі поліційні а англійський ґарнізон має цілий час наготовлі і раз-по-раз висилає в найбільш загрожені закутини краю танки та панцирні самоходи. До тогож, коли індійський народний конґрес, який досі відносився до Англії прихильно, зажадав від неї недавно повної автономії для Індії — революційний рух прибрав широкі розміри і таки поважно загрожує англійському пануванню в тім краю. І на швидку руку задумують тепер Англійці якусь справу Індій залагодити а їх парлямент в найблищих днях буде обговорювати ту грізну справу.

Всячина.

Проф. Филипчак з Самбора повідомляє цим тих читачів „Укр. Гол.“, котрих листи дістав від 1 — 7 цвітня, що зразки до щіплення дістануть почтою, вже вислані. Письма, котрі прибули по 7. цвітня до Самбора, будуть звернені, бо зразків до щіплення бракло. Зібрали роздані на зборах самбірської Філії „Сільс. Госп“.

Всім, хто зацікавився статею з 13. ч. нашого часопису п. з. „Як допомогти селянам на весні“, подаємо адресу Вп. проф. Филипчака Івана. Вона така: Іван Филипчак, ем. учит. сем., Самбір (Sambor).

Курс шовківництва. Філія Краєвого Т-ва Господарського „Сільський Господар“ в Самборі, уладжує короткий курс практичного шовківництва, получений з навчанням садівництва та пасічництва. Курс відбудеться в селі Бережниця біля Самбора. Навчання потреває біля трьох тижнів і начнеться під кінець травня. Точний речинець подасться курсантам письменно. На курс будуть приняті в першу чергу ті господарі, що мають дерева шовковиці і що вже моглиби занятися годівлею шовкопрядів. На покриття коштів уладження цього курсу мають приняті курсанти зложити одноразово 10 зол. в канцелярії Філії „Сільський Господар“ в Самборі. Незаможних та охочих кандидатів повинні вислати на свій кошт кооперативи або інші громадянські установи. Мешкання і харч дістануть курсанти у місцевих селян за ціну біля 40 зол. Навчання відбуватиметься в місцевій Читальні „Просвіти“ під проводом проф. І. Филипчака (Самбір). *Зголошення приймає канцелярія Філії „Сільський Господар“ в Самборі вул. Шопена ч. 6. до 30 квітня ц. р.*

Остерігається усе громадянство перед ріжного рода людьми, котрі представляють себе уповноваженими від організацій нашої еміграції і збирають датки на патріотичні цілі та начебто з рамени тих організацій продають образи. Наші еміграційні Т-ва ні до збірок ні до продажі нікого не уповажнювали, а як що і продають деякі еміґранти свої образи — то роблять це з власної ініціятиви.

Для осіб з провінції, котрі спішаться чи до зелізниці, чи до автобусу — рецепти і иниші замовлення, як також всякі висилки почтові полагоджує як найскорше
Аптика під „Звіздою“.

Новинки.

НАЙЦІКАВІЩИЙ ГОТЕЛЬ находиться в Парижу під костелом св. Магдалини, призначений виключно для робітників, що працюють по каналах під землею. Хоча й находиться він під землею, то проте в нім дуже чисто, а складається він з ресторації та кількадесяти найцікавіших кімнаток до спання. Робітники, які заходять тухи вільною з гори, чи просто доходять каналами, дістануть тут за тані гроші сподання, обід і відпочинок. Горівки робітники самі не хочуть, бо бояться що пяними моглиб потопитися або заблудити в коритарах каналів.

ЩО БУДЕ ЗА СТО ЛІТ? Бувший міністер Англії, лорд Берканхед, оголосив в одній часописі свої міркування про те, що чекає людий за 100 літ, отже в 2029 році. І пише так: Чоловік буде тоді жив пересічно 150 літ, а ніхто не буде працювати більш, як дві години денно. Праця на полі нікому не буде потрібна, бо всякі середники поживи будуть вироблювати в хемічних лябораторіях і буде тільки приємною розривкою. Люди будуть змінювати поверхню землі, як їм буде подобатися, а з води, вітру і снігу будуть вміли добувати при помочі машини таку силу, що копальні вугля та нафти будуть тільки памятками по теперішній культурі. Люди будуть могли все бачити і чути, що тільки в світі діятиметься. Бігуни північні, країни вічного снігу і леду, замінять учені в околиці горячі, де будуть рости пальми, а використовуючи приплив і відплив моря, продовжуть день до 48 годин. Подорожі відбуватимуться величезними літаками, в яких буде могло змістится до 1000 осіб. Люди будуть відмолоджуватися на який довгий час схочуть, а відмолоджування буде такою легкою річю, як сьогодні стриження волосся. Учені відкриють правила дідичности і на світ приходитимуть самі генії а родичі будуть могли нормувати уродини сина або дочки. Можливо, що до цього часу вже й штучних людий будуть вміли витворювати. Цікаво булоб жити тоді — правда?

НАЙБІЛЬШІ ДИКУНИ. Англійська експедиція наукова найшла на острові Суматрі біля Індій в пралісах народець, який мабуть найнижче стоїть під оглядом культури з усіх досі знаних народів. Називається він „Кубу“ а ціле життя тих дикунів мало ріжниться від життя звірів. Вони не знають хат, ордами кочують з місця на місце, шукаючи собі поживи і тільки в часі дощу ховаються вони під на швидку руку склепні з гільок буди. Їду їх становлять всякі коріння, яке добувають киями з землі, овочі та сире мясо, переховуване у незручно виплетених кошиках. Ціла їх збрия — це гострий спис з твердого дерева, а одягу вони не знають і тільки на голові носять дашок з кори, щоби забезпечити себе від сонця. Ці люди не знають що таке Бог, не мають божків і не вірять в душу, а мерців кидають там де впав. Супруга також не знають. Мущина лучиться з жінкою тільки на часок, а жінка опікується дитиною поти, поки воно само не навчиться добувати собі їду. І це в 20-ім століттю!

НОВА ПОДОРОЖ ЦЕПЕЛИНА. Славний німецький воздухоплав „Цепелін“, який відбув славну подорож до Америки, вибрався тепер на новий підбій воздуха. Тим разом поїде він на схід, понад Середземне море, на побережже Африки, до Палестини, Персії, над Константинополем, Букарештом, Грецією, Білгородом до Відня. Поміж пасажирами находитиметься президент сойму Лебе, бувший міністер комунікації Ґерард і богато визначних німецьких достойників та одна дочка фабриканта Цепелина. Шлях Цепелина, який пролетіти він без відпочинку, обіймається кільканайцять тисяч кільометрів.

СЕЛА ВОЮЮТЬ. Два грецькі села, Лйонсі і Гарвате, ворогували здавна між собою, бо процесувалися о величезний шмат землі, який лежав поміж обома селами, а який суд признав Гарватійцям. Ліопсійці були обурені, де могли там уїдали своїх сусідів і навіть раз у місті Атенах зробили таку бійку, що двох було вбитих, а кільканайцять ранених. Колиж суд вищий на протест Ліопсійців таки признав землю Гарватійцям — покривджені узброїлися і рушили походом на сусідів. Тамті сподівалися його і привітали напасників густими стрілами. Стрілянина тривала мало не цілий день і аж сильний відділ поліції положив їй кінець, а 41 ранених віддав до шпиталю.

ЧОМУ БУЛИ МОРОЗИ? Мешканці одного села коло Карльсбаду в Чехах, яким мороз дався добре в знаки, вislи до ворожки тай питалися її, від чого то могло таке нещастя впасти на людей. Ворожка покликала духів на поміч і ті сказали, що мороз був через те, що пані носять короткі суконки, бо від них і все таким холодом. Мужики, вийшовши від ворожки, так свято вірили в її слова, що як зустріли якісь чотири модно убрані жінки, кинулися на них і булиб вбили на смерть, якби не поліція. Та оборонила жінок а кільканайцятьох завзятих дурaків арештувала. Видно, що і в Чехах є дурні люди.

ВЛАСТИТЕЛЬ ШКОЛИ В ШКОЛІ. Сирота Ервін Браде з Копенгаґи, столиці Данії, ходив до приватної школи. Перед кількома тижнями одержав він величезну спадщину по вуйкові, що був в Америці і так, як був досі бідний — так нараз став богачем. Ервін — хоча має всього 13 літ — рішав ті гроші вложити в корисний інтерес і порозумінню з опікуном купив цілу тоту школу, до якої ходив і ходить. Мимо цього пробув він учителів, щоб до нього не відносилися инакше, як до других і навіть перед кількома днями лишав його по школі за те, що насипав товаришеви пороху за обшивку.

І ПОСТЕРУНКОВІ...! На постерунку в Домброві Ґуніркій стався такий випадок: Під час розмови пост. Дурми з товаришем по фаху Бортником витягнув той останній револьвер і почав його зарепетовувати. Серед цього вдав стріл, який Дурму смертельно скалічив. Бортник, побачивши конаючого товариша, хотів з розпуки і собі смерть заподіяти та його розбрійли.

ВЖЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ! В Дроздовичах пов. Городок замордував Гриць Мельник сокирою Ганну Месінгер, жінку Івана Месінгера яка була довший час його коханкою але вкінці з ним зірвала. — Серед парубоцької сварки вбили в Жовтанцях брати Вихопни свого товариша Вантуха. — Іван Кривий з Тудорова коло Копачинець побив за щосьто свого односілка Івана Чорменського так, що той дві години пізніще віддав Богу духа. — В Зазулинцях 59. літна Настя Сухинська забила в ночі свого 55-літнього чоловіка Осипа, з яким уже через довший час „не могла витримати“... Починається з весною!

ОТ СОБІ ТОВСТИЙ! На одному еспанському острові жив годинникар, який ніколи не показувався з хати. Люди дивувалися трохи тому — а потім видумали байку, що він боїться якоїсь пімсти і тому не виходить з дому. Перед кількома днями дістав він одначе візвання зявитися в уряді. Годинникар зібрався — але що? Показалося, що він так потовстів сидючи в хаті, що не мiг влізтися в двері. І щойно як муляр розширив їх — пішов небораки на авдієнцію.

ПРОДОВЖУЄ ЖИТТЯ. 70-літний пекар з Англії, Керті, прийшов до переконання, що сон є тільки поганою привичкою людини і розпочав з ним війну. По кількох літах дійшов він до того, що на добу задоволяється кільканайцятома спанням, яке взявша разом, за цілий місяць дає 5—6 годин. Керті каже, що смерть і сон — це браги і хто бориться зі сном той і смерть поборює. Чи воно не правда — не знати. Досить що Керті дожив 70-літ при своїм поступованню, а кріпкий він і дужий як молодець.

ЗАКАЗ ДЛЯ — ЦИВІЛІВ. В столиці Бразилії, Ріо де Жанейро, заказала влада кождому, хто не носить мундуру, цілуватися на вулиці. Вояків, сторожів вогневих і поліцистів той заказ не дотичить. Отже але бути там цівілем. Вечерами снують ся всюди густі поліційні патрулі, які пильнують, щоб цивілі не переступали заказу. Кажуть, що з цього приводу цивілі хочуть навіть рух зробити в обороні своїх прав.

ВЖЕ Й ДОМИ КРАДУТЬ! На передмістю Марсилії у Франції мала пані Дашо двоповерховий будинок, який зовсім валився. Маґістрат кілька разів наказував властительці, щоб вона його розібрала, але стара не хотіла. В кінці погодилася з одною фірмою, що та розбере свій будинок. а на його місці виставить новий. Инша знова фірма мала закупити цеглу з розібраної камениці і дала навіть пані Дашо завдаток. Перед лат. Великоднем поїхала Дашова на село до дітей. Коли вернула — перш усього пішла до своєї хати. І диво! На її місці не остало нічого — але то таки нічогісенько — крім фундаментів. Очевидно, Дашова подумала до тої фірми, що мала забрати цеглу, але там випрaвдувалися, що чейже у святa не робили і не тільки за той час будинку, але й одної цегли не бачили. Оказалося щойно пізніще, що будівлю розібрала шайка злодіїв, яка у білий день заїздила возами, забирала цеглу, вивозила і продавала. Пташки гак справлялися, що за три дні з двоповерхової каменниці не остало нічого і ще пропали і поліція їх не може найти, на пропуку пані Дашо — які перший маючки у світі — вкрали дім.

КАЧАНИ З КУКУРУДЗИ В СЛУЖБІ ПРЕСИ. В Америці почали недавно видавати часопись на папері, який вироблюють виключно з качанів з кукурудзи. Виріб такого папер може зробити переворот у дотеперішній його фабрикації, який досі вироблювали з дерева і тому винищували дуже ліси. Папір цей нічим не ріжниться від паперу деревного, хаба тим, що є лекший і дешевший. Так отже і з неужиточних качанів вміють люди тягнути користи.

СКАМЕНІЛА ЛЮДИНА. Недавно відкопали в краї Чіле в Америці підчас копання керниці скаменілого чоловіка-Індійця. Як з положення його видно, добував він мідь під землею, лежучи на хребті і в руках мав простий джаган — коли копальня обсунулася. Сталося це мабуть кількасот літ назад, бо Індієць одягнений так, як його дуже давні предки. Яким чином він скаменів одначе — це для всіх загадкою.

ДИВА НАУКИ. Др. Дом, професор университету в Шікаго, оголосив недавно цікаві вислiди своїх дослідів та проб замінити когутів на кури, а курий на когутів. Він перещіпив зелези когута на курку і когут перестав кукурікати та родився, як курка, знова курка діставала когутячий голос і переставала нестися. Не каже тільки др. Дом, чи кури з перещіпленими когути несися...

ЗРАДЛИВИЙ ПОРОШОК. В англійській дівочій бурсі в місті Кент пропадали від якогось часу дівчатам гроші і дорогі річи, дарма, що їх ховани в шафу з шуфлядами і кожда дівчина мала ключ від своєї а двері від шафи замикала на ключ настоятелька. Підозріння падало то на цього то на того — але хоча вартували цілими ночами, злодія не можна було припапати. Вкінці спроваджено з поліції урядника-дедектива. Той спсав рiчи кождої учениці ще раз списи і положив до кождої шуфляди такий спис. На другий день одначе річи знов пропали. Та тепер дедектив скликав всю службу, оглянув її руки і арештував одну служницю, як злодійку. І що показалося? Оце дедектив посипав був списи таким порошком, що за діткненням руки сініють. Стороживна про це не знала і от витягаючи річи поплямила сині руки — і навіть про це не знаючи. Від тої злодійства втихли.

ЯК В ЛЕНІНГРАДІ. Урядова большевицька статистика виказала, що в Ленінграді в 1928 р. було 14 тисяч супруж, з яких однаке 10 тисяч взяло розвід того самого року. Воно майже неправдоподібне, але буває й таке, що рано люди поберуться а в вечері беруть розвід.

В СТОДОЛІ НА ПЛАТВІ. 65-літній робітник Семко Переймібіда з Ушні пов. Золочів бідував так, що врешті не схотів жити. Пішов до стодоли і на платві повісився.

ЧЕРЕЗ КОНІ ПІД ЛЬОКОМОТИВУ. Петро Якубишин з Наравва пов. Бережани гнав з ярмарку семеро коней. В одному місці шлях переходив через тор залізничий і мимо цього, що поїзд зближався, рішився їх перегнати через нього. В часі того перегнання коні сполошилися і Петро їх мусів поззганяти в гурму. Через біганину так спізнився, що сам уже не вспів втічи і льокомотива вдарила його в бік. Пораненого та окровавленого завезли його до шпиталю в Перемишлянах.

СВЯТОЧНА СТРІЛЯНИНА. Якби на потвердження статі у 14. числі „У. Голосу" в якій ми виступили проти стрілянини на Великдень, що потягає за собою каліцтва і підпали, доносять нам з села Трійчиці пов. Перемишль таке: Один мазур з кольонії недалеко того села хотів собі на польський Великдень вистрілити на віват. В тій цілі взяв до кишені три ручні гранати, виліз на хори в костелі, отворив вікно і хотів туди кинути одну на долину. Нещастя хотіло, що як витягав її — вибухла вона йому в руці. Руку і одіж сміль чакови пошарпало, а кілька осіб, що були в той час на хорах, поранило. Як бачимо — мазурська фантазія добра — але добрі й її наслідки..

ЛЕВ І ДИТИНА. В однім місті Німеччини гостив недавно цирк, у якому було богато звірів поза кратами, а між ними і один дуже лютий лев. Коли одного дня до цирку напхалося людий, щоби оглянути звірів, нечайно один малий хлопчина підійшов до клітки, впхав руку між кратани і почав бурити королеви звірів гриву. Лев спав тоди і отворив очі, але дитині, нічого не сказав. Очивидно всі з ляку завмерли. Одначе коли підійшла сторожа, щоби дитину забрати, лев встав, простягнув лапу з кігтями на рамя хлопчині і рикнув грізно. І щойно, як кинули йому кусок мяса, він одійшов в кут, а малого приятеля князя-льва могла мати, що вже добре налякася страху, взяти від клітки.

ҐРАНАТ В ВАҐОНІ. Чотирох учеників з Руди доїздило щоденно до Катовиць до школи. Ононі їдучи на стацію біля військової стрільниці, найшли вони ручний гранат і забрали з собою. В ваґоні почали ним бавитись — а поступали так необережно, що він вибух і чотирьох покалічив.

ЧЕРЕЗ СВИНЮ ПІД ЛІД. В селі Бискупичі коло Самбора згинуло ононі двох людий, Антін Личковський і Руська Скачило, трагічною смертю. Пішло це від того, що свиня Личковського, який мешкає недалеко ріки Стряж, вибігла і впала в ополонку. Личковський кликнув свою сусіду, Скачилову і обоє кинулися безрогу ратувати. Нагло лід під їх ногами заломався і обоє пішли під воду, а близько не було нікого, хтоб подав їм поміч. Тіл їх досі не найшли.

20 ТИСЯЧ ЛЮДИЙ В НЕБЕЗПЕЦІ. Найбільша ріка світа, Міссісіпі, яка пливе в Америці, виляла недавно і то такою повеню, що вода сягає до 7 м. височини там, де досі було сухо. Тисячі квадратових миль землі найшлося під водою а 20 тисячам людий загрожує смерть. Їх ратує військо моторовими лодками але і так богато гине. В однім місцевости завалилася під напором наглого припливу готель і при тім згинуло 200 людий. Богатьох залишають відділи ратункові з дахів, комінів та дерев. Мимо сподіваного опаду вод настав новий хмаролім і води знов прибувають.

СЕРЕД ДОБРОЇ ЗАБАВИ. В селі Хоронищева в Великопольщі відбувалося весілля, очивидно з горівкою (Якеб то й весілля без неї?). Від горівки до сварки один крок і от гості весільні замордували в страшний спосіб серед неї дружбу Олександра Коніловича — ножами і вилками задаючи йому більше, як сто ран. Пийте отже!

ПРИ МОЛОТІЛЬНІ. В Бжезінах коло Острова згинула трагічною смертю Марійка Марківна і то так: вона накладала снопи до молотільні. Коли машина була в повному розгоні, Марійка підступила до незабезпечених грибів так неосторожно, що ті вхопили її за спідницю, піднесли в гору і з цілою силою кинули головою на тік. Нещасна згинула на місці.

ШКОЛИ НА КОЛЕСАХ. В Канаді є людські оселі нераз дуже далеко від міст і шкіл і тому наука дітий натрафляє на великі трудності. Міністерство освіти зарадило цьому лихові так, що впровадило цілу низку шкільних поїздів. В таким поїзді кожда кляса є ваґоном і має свого учителя, а льокомотива лишає по одному ваґоні в означених місцях. Діти сходяться, побирають науку а вечером забирають ваґон до міста.

СМЕРТЬ З КИШЕНІ. Селянин Янік зі Стопниці в Польщі вибрався на весілля до знайомих, не забуваючи притім взяти зі собою револьвера, який сховав в кишеню. Відтак сів на фіру і поїхав. Серед дороги почав він з товаришами подорожі жартувати а при цьому поперунувся якось так, що набитий і незабезпечений револьвер вистрілив два рази. Кулі розшарпали Янікови кишки і він незабаром помер.

НЕ СХОТІЛИ ЖИТИ. 30-літна Варвара Злагода з Яголиниці коло Чорткова повісилася на шнурі в своїй власній хаті. Причиною до такої смерти була вічна сварка з мужем. — В Чарткові застрілився, вкравши товаришеви револьвер, 17-літний ученик Адам Керницький. Він не хотів вчитися, не любив книжки — а родичі змушували його до науки. І от не видержав.

4500 ЛІТРІВ ОЛИВИ. Один з польських підводних нурців в Ґдині, Кузняк, натрафив на дні моря на німецький пароплав-цистерну, в якому находиться 4500 літрів оливи. Той пароплав затопила російська підводна лодка ще в 1915 р. а що закон морський каже, що все найдене на дні моря по десятьох літах стає власністю того, що найшов, то Кузняк уважає себе вже сьогодні її паном. Тепер він організує спілку, щоби той пароплав витягнути на верх а за оливу сподіється дістати грубі гроші.

ЖЕРТВА КОМИНА. В Слобідці мушкатовецькій коло Борщева заткала ононі 22-літна Катерина Чубек зашевдко комин. Рано найшли її неживою. Згинула від чаду.

ДІТИ — ЧИ БАТЬКИ ВИННІ? В Раківци пов. Богородчани вибух великий пожар на обістю Ілька Дупотача, який повстав з цього, що родичі лишили четверо малих дітий в хаті і самі вийшли кудись. Підчас їх неприсутности два старші хлопці, один 7 а другий 10-літний, почали бавитися сірниками і підпалили постіль. Вогонь швидко обняв хату і прибудовану до неї стайню і заки поміч надійшла — спеклося в хаті живцем двоє дітий: 3-літна дівчинка і чотиримісячне немовля, а в хліві згоріла корова і троє ягнят. Окрім цього згоріла стирта збіжа та три обороги сіна. Можна уявити собі, яка була розпука родичів, коли вернувши застали на місці господарки купу попелу і втратили двоє дітий, бо оба малі підпалячі вратувалися. Та самі дали лихови причину...

СМЕРТЬ ПІД СВОЇМИ САНЬМИ. Петро Голиновський віз ононі дерево з Бродів до Підкамінья. По дорозі сани на вибою вивернулися і придусили неуважного фірмана. Його скоро видобули зпід дерева але нім довезли до рідної хати в Битковичах — помер.

НЕ ЛЕГКОВАЖИТИ! Як нераз з малої причини може бути смерть, про це свідчить такий факт: Робітник Теодор Шалецький, столяр в одній копальні на Шлеську, вбив собі при роботі за палець тріску. Очевидно — не звертав на се уваги — бо цею дурниця — і тріска остала в пальці. Та кілька днів пізніше рука Шалецькому нагло опухла а коли пішов до шпиталю, довідався, що має затроєння крови. Руку мусіли відтяти — але й це вже не помогло. Було запізно. І Шалецкий серед страшних мук помер. На повищий факт звертаємо увагу наших читачів: Уважайте і ніколи не легковажте малої рани — бо невідомо, відки чекає смерть на чоловіка.

НЕВИДИМІ ЛІТАКИ. Англійський уряд почав будову нових невидимих літаків. Вони будуть збудовані з недавно винайденого матеріялу „плейсу", який є прозорий, як скло а одночасно сильний, як сталь і гнучкий, як гума. Крім мотору, завіс у крил — буде отже усе невидиме, коли буде у воздусі, але й тоді сам мотор буде такою точкою, що його не побачиш голим оком. Відтепер летун буде міг дивитися на землю через стіни свого літака та обсервувати хід машини. Найважнійшою однаке річю є те, що плейс не ржавіє, не нищиться а кулі його не перебивають, тільки осідають в ньому, як в смолі. От з такимито на війну!

Господарський кутик.

Ратуйте перемерзлі дерева!

По тій страшній зимі, яка навістила цілу Европу і наш край, бачимо велике знищення в природі. Жертвою її впала половина пташні, що в нас зимує, потерпіли страшно пчоли і як оповідають пасічники, половина їх вигинула. Та найбільше потерпіли наші овочеві дерева, особливож ті, що є вразливі на низьку температуру. Частинно перемерзлі дерева можна одначе ще вратувати.

Як мерзнуть дерева? Проводи дерева ситкові, якими плинуть соки і які сповняють таку ролю, мов жили в людини, корчаться під впливом морозу і виділюють зі себе сік, який застигає на зовні їх в кришталь чики. Коли відлига приходить поволи, то ті кришталь чики легко топніють і соки вливаються у своє русло. Якжеж відлига прийде нагло, то соки не мають вже часу увійти в посудини-проводи і сплавують по корі дерева а тамті завмирають. Через те й садівники уважають наглу зміну погоди за катастрофу для садів.

Це відмороження являється на корі дерева темною плямою і його легко можна віднайти, тимбільше, що звичайно кора коло того місця чорніє злегка.

В грушок перемерзання показується инакше: Там чорніє спершу стриж — і тому легко можна про це, чи грушка перемерзла, переконатись, коли стинаємо ґрзди.

Лікування перемерзлих дерев полягає на тім, що всі галузки, які почорніли, відтинаємо, а плями, що потворилися на пні та на грубшім гіллю, треба витяти ножем до живого. Опісля треба рану замастити городничною мастю. Коли цього не зробимо, то дерево може дістати рака і зісхне. На зимуж треба перемерзлі пні добре обвивати соломою — а то дерева посохнуть.

Небезпечно є, з огляду на морози, підливати дерева гноївкою в літі, бо липня до жовтня. Дерево тоді буйно розростається і нераз зимою не має уже часу здеревіти, та в той спосіб забезпечити себе перед морозом. — *Садівник.*

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажають рецензії, зволять прислати два примірники даної книжки.

Др. Степан Шухевич: **„СПОМИНИ" частина II.** Від квітня 1918 до липня 1919. Стор 176. Львів 1929. Вид. „Червона Калина" — Спомини Шухевича, як сего можна було сподіватися, знайшли вже дотепер широкий відгомін в нашій пресі. Всі одноагідно підкреслюють, що спомини дуже цікаві та що варта їх кождому прочитати. І в нашій часописи була вже перша частина обговорена. Зміст II. частини такий: *Дальші бої під Львовом. Відносини в Начальній Команді. Перший відворот. Ґенерал Греків начальним вождом. Пролом під Чортковом. Офензива Гал Армії Другий відворот. Ґенерал Тарнавський командантом Армії. Ріжні місії. Перехід за Збруч.* Змістом II частина цікавіша відпершої, хотяй з неї віє якимсь безмежним смутком з огляду на сумні події, які тут представлені. З другої частини довідається читач, що багато вини було таки по стороні самих Українців. Деякі місця в II ч. споминів лишають лише несмак, як прим. утеча Державних Секретарів зі Станиславова, „Поутікали, залишивши все" (стор. 75). Жаль і смуток лишають в душі читача стрічки, в яких автор говорить про запілля (етап): „При обозах з запілля і військових і цивільних була така велика кількість молодих здорових людей в гарних одягах, вновісеньких черевиках або чоботах, що з них можна було легко виставити нову, сильну, здорову, непертомлену армію" (стор. 76). Тимчасом, як говорить автор на іншім місці, фронтові старшини і стрільці світили дірами на ліктях і на інших частях тіла... Не дивниця, що всі симпатії автора по стороні фронтовиків. Який був запал до народньої справи, видко з сего, що говорить автор про певну частину старшин: „була певна катеґорія старшин, котрі за часів Австрії були дуже добрими фронтовиками, були здорові і не цуралися розстрілю. За українських часів сталися вони нараз неспосібними до фронтової служби і старалися за всяку ціну остати в запіллю. Ідеальний тип раба, що вміє служити тільки свому панові". (стор. 77). Історія з аванами старшин—се також одна темна сторінка в історії УГА. Одиноким світлим моментом в подіях, які автор представив в II. частині, се пролом під Чортковом. Булоби добре, колиб на будуче книжки „Червоної Калини" мали на кінці показчик з поданням сторін поодиноких розділів, бо так як воно тепер, то треба перекидати богато сторін, заки знайдеться потрібний розділ. — *І. М.*

Надіслане.

В 50-ліття уродження С. Васильченка, Драм. Т-во ім. Лесі Українки, в Перемишлі уряджує, святочну виставу **„Не співайте півні, не вменшайте ночі"** тогож автора в салі Народного Дому в середу, дня 17-го квітня, о год. 8 вечером.

Сконфісковано!

Замість вінця на домовину своєго члена бл. п. Александра Хомика служб. повіт. Союза Кооператив в Перемишлі, складає на Українських Інвалідів квоту зл. 55·50 — **Секція „Супруга" в Перемишлі.**

„Учительська Громада" в Перемишлі влаштовує **підготовчий курс** до вступного іспиту на перший рік до II. жіночої державної учительської семинарії. Зголошення, устні або письменні приймає о. Омелян Кормош, Перемишль, Побереже Пілсудського ч. 1/II Початок курсу 15. квітня 1929. Оплата за цілий курс 30 зол. Замісцеві можуть знайти приміщення в „Дівочім Інституті" за відповідною оплатою.

„Український Центральний Комітет в Польщі закликає українських політичних емігрантів, перебуваючих в Польській Республиці, до точного виконання розпорядження Міністра Внутрішних Справ з 15. XII. 1928 року (Дз. Уст. № 5 поз. № 49) про реєстрацію чужинців, щоб усунути можливість всіляких непорозумінь, що до дальшого перебування в Польщі і тяжкої кари за ухилення від реєстрації".

До сподажи рільничих знарядів **пошукуються аґенти** за високою провізією. Зголошення: Заклади рільничі, Львів, скритка почтова 174.

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.